

Pedagogisch klimaat

Augustus 2007.

Visie Pedagogisch klimaat

Veiligheid	Vertrouwen	Vorming
§ respect	§ verantwoordelijkheid	§ zelfstandigheid
§ rust	§ ruimte geven	§ competentiegevoel
§ regelmaat		§ zelfredzaamheid
		§ zelfvertrouwen
		§ saamhorigheid

Voor de Dobbelsteen zijn, wanneer we het hebben over het pedagogisch klimaat, de volgende pijlers van belang:

- § veiligheid
- § vertrouwen
- § vorming

Aan de pijlers wordt inhoud gegeven door verschillende begrippen zoals verwoord in het schema. Bij deze begrippen horen concrete gedragingen die verwacht worden van de leerkrachten, de leerlingen en de ouders. Wanneer deze concrete gedragingen door de leerlingen, de leerkrachten en de ouders eigen gemaakt worden, zullen zij groeien in hun zelfvertrouwen en zal er een gevoel van saamhorigheid ontstaan. De leerlingen, leerkrachten en ouders zullen zich dan 'thuis' voelen op de Dobbelsteen en volop gelegenheid krijgen zichzelf te ontwikkelen.

Invulling begrippen pedagogisch klimaat.

Pijlers	Begrippen	Leerkrachtgedrag	Leerlinggedrag	Gedrag ouders
Veiligheid	respect	<ul style="list-style-type: none"> § Gebruikt geen fysiek contact om leerlingen te corrigeren of de veiligheid moet in het geding zijn. § Gebruikt geen non-verbaal gedrag om anderen te kwetsen. § Spreekt collega's, lln en ouders aan zoals hij/zij zelf aangesproken wil worden. § Elkaar aankijken als je iemand aanspreekt. § Houdt zich aan gemaakte afspraken incl. parkeerbeleid, rookbeleid. § Praat met anderen, niet over anderen. 	<ul style="list-style-type: none"> § Er is geen fysiek contact waardoor de ander pijn heeft. § Gebruikt geen non-verbaal gedrag om anderen te kwetsen. § Spreekt andere leerlingen, ouders en lkr aan zoals hij/zij zelf aan gesproken wil worden. § Elkaar aankijken als je iemand aanspreekt. § Houdt zich aan gemaakte afspraken. § Praat met anderen en niet over anderen. 	<ul style="list-style-type: none"> § Gebruikt geen fysiek contact om leerlingen te corrigeren of de veiligheid moet in het geding zijn. § Gebruikt geen non-verbaal gedrag om anderen te kwetsen. § Spreekt lkr en lln en andere ouders aan zoals hij/zij zelf aan gesproken wil worden. § Elkaar aankijken als je iemand aanspreekt. § Houdt zich aan gemaakte afspraken incl. parkeerbeleid, rookbeleid. § Praat met anderen en niet over anderen.
	rust	<ul style="list-style-type: none"> § Spreekt lln en ouders op een rustige toon aan. § Kalmeert de lln als deze in paniek is. § Houdt toezicht op de naleving van de regels door de lln. § Reageert rustig op situaties, voorvallen. § Maakt afspraken met de lln die de rust waarborgen over hoe ze zich moeten gedragen in klas. § Lkr beweegt zich rustig door de school/klas. § Lkr zorgt voor een rustige uitstraling van het lokaal. En dat het schoon en opgeruimd is. § Praat op rustige toon (volume). 	<ul style="list-style-type: none"> § Spreekt op een rustige toon tegen medelln en lkr. § Rustig lopen en praten in de gang en de klas. § Nadenken voor je reageert. § Past gedrag, werkwijze, handelen aan wanneer er correctie gegeven wordt. § lln brengt structuur aan in 'eigen' spullen op school (kapstok, tas, kastje, tafeltje). 	<ul style="list-style-type: none"> § Spreekt lkr en lln op een rustige toon aan. § Verlaten de klas voordat de bel gaat. § Ondersteunen de gemaakte afspraken tussen lkr en lln. § Komen niet onnodig de school binnen. § Spreken lkr op een daarvoor geschikt moment (rustig) aan (na schooltijd). § Ouders van groep 1-2 beperken zich tot het aandacht schenken aan de (hun) kinderen tijdens de inloop. § Bewegen zich rustig in en om de school.
	regelmaat	<ul style="list-style-type: none"> § Neemt aan het begin van de dag het programma door. § Maakt gebruik van een vast dagritme/pictogrammen en houdt vast aan vaste gebruiken. § Gebruikt zoveel mogelijk dezelfde dagindeling. § Voert dagrituelen, regels en afspraken consequent uit. 	<ul style="list-style-type: none"> § Zorgt dat hij/zij huiswerk, gymspullen, zwemspullen of andere benodigdheden bij zich heeft. § Leerling houdt zich aan de rituelen, regels en afspraken. 	<ul style="list-style-type: none"> § Zorgen dat de lln op tijd op school zijn en opgehaald worden. § Informeren indien gewenst naar het wel en wee van de (hun) kinderen op school. In ieder geval doen ze dit tijdens de rapportgesprekken.

Pijlers	Begrippen	Leerkrachtgedrag	Leerlinggedrag	Gedrag ouders
Vertrouwen	verantwoordelijkheid	<ul style="list-style-type: none"> § Komen afspraken na die gemaakt zijn met de teamleden, lln en ouders. § Als dit niet lukt vraagt de lkr tijdig hulp. § Beargumenteren hun keuzes, met betrekking tot wat ze doen en zeggen, naar lln en ouders. § Laten lln beargumenteerde keuzes maken. § Laat de kinderen merken/weten dat je ze vertrouwt en spreek dit ook uit. § Is nooit met één leerling in een afgesloten ruimte. § Zorgt voor het sluiten van de deuren. § Houdt overzicht over de groep en in de pauzes wordt gesurveilleerd. 	<ul style="list-style-type: none"> § Verzorgen hun eigen werk netjes. § Zorgen dat alle spullen in de klas netjes en heel blijven. § Melden bij de lkr wanneer er iets kapot is. § Zorgen dat de andere lln zich ook 'thuis' voelen op school door belangstelling te tonen, elkaar te helpen en naar elkaar te luisteren. § lln beargumenteren hun keuzes. § lln voelen zich sterk en stralen dit uit door zelfbewust met hun taak om te gaan. § Zorgt voor het sluiten van de deuren. § Zorgt dat hij/zij op tijd binnen is. 	<ul style="list-style-type: none"> § Gemaakte afspraken nakomen. § Zorgdragen voor het terugbezorgen van briefjes, rapporten e.d. § lkr op tijd aanspreken als er iets met lln is. § Ouders hebben de verantwoordelijkheid om hun kind op te voeden. § Staan achter de visie van de school. § Zorgt voor het sluiten van de deuren. § Bezoeken onder schooltijd alleen op afspraak de school. § Een signalerende rol met betrekking tot ongewenst gedrag en bespreken dit bij voorkeur met de betreffende ouder of leerkracht.
	ruimte geven	<ul style="list-style-type: none"> § Open staan voor een andere mening. § lln vrijheid geven om eigen indeling van werk, eigen keuzes te maken. § Aangeven dat lln fouten mogen maken. 	<ul style="list-style-type: none"> § Open staan voor de mening van een andere lln. § Maken eigen keuzes aan de hand van de verschillende mogelijkheden die de lkr aanbiedt. 	<ul style="list-style-type: none"> § Open staan voor de mening van anderen. § Geven de lkr en de school vertrouwen door te informeren naar hun kind bij de lkr. § Ten overstaan van de kinderen gaat de ouder geen confronterend gesprek met de lkr aan.

Pijlers	Begrippen	Leerkrachtgedrag	Leerlinggedrag	Gedrag ouders
Vorming	zelfstandigheid	<ul style="list-style-type: none"> § Lkr probeert zelf nieuwe werkvormen en materialen uit. § Sturen de leerlingen in het zelf bedenken van oplossingen door: te stimuleren dat de lln eerst zelf het probleem proberen op te lossen, na te vragen wat de lln kan doen als je iets niet weet of kan. § Leren werken met taken waarbij de zelfstandigheid bevorderd wordt. 	<ul style="list-style-type: none"> § lln. nemen eigen beslissingen, maken keuzes op takenkaart. § De lln weten wat en hoe ze iets moeten doen. § Proberen eerst zelf problemen op te lossen. § Vraagt eerst hulp bij medelln. § Werkt zelfstandig aan takenkaart. § Werkt volgens gemaakte afspraken. 	<ul style="list-style-type: none"> § Sporen hun kinderen aan om problemen zelf op te lossen. § Laten hun kinderen zelfstandig de school in gaan wanneer de school aangeeft dit wenselijk te vinden.
	competentiegevoel	<ul style="list-style-type: none"> § Complimenten geven aan lln, ouders en collega's. Hierdoor krijgen met name de lln het gevoel dat 'ze het kunnen'. § lln stimuleren taken op te pakken en vertrouwen uitspreken dat ze het kunnen uitvoeren. § Positief corrigeren. § Praat positief over lln, ouders en collega's. § Geven tijdig aan de ouders aan of het met hun kind goed of juist niet goed gaat. Indien nodig worden de nodige maatregelen genomen. § Laten modelgedrag zien. 	<ul style="list-style-type: none"> § Elkaar complimenten geven. § Elkaar helpen. § Samenwerken. § Stralen zelfvertrouwen uit wanneer ze taak uitvoeren. § Verwoorden wat ze wel en/of niet kunnen. § Laten modelgedrag zien. 	<ul style="list-style-type: none"> § Ook naar de lkr komen als het goed gaat. § Eigen kinderen positief stimuleren. § Geven de kinderen door positieve opmerkingen het gevoel dat 'ze het kunnen'. § Praten positief over de school. § Geven tijdig aan of het met hun kind goed of juist niet goed gaat. § Laten modelgedrag zien.
	zelfredzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> § Zelf problemen proberen op te lossen. § Zelf met verschillende oplossingen komen en uitproberen. § Weet waar (bij wie) hij/zij moet zijn voor hulp. § Geeft lln de gelegenheid, tijd en ruimte om zelf dingen op te lossen en uit te voeren. 	<ul style="list-style-type: none"> § Niet te snel vragen stellen. § Kleine problemen zelf oplossen. § Voeren zelfstandig taken uit (zelf jas dicht doen, aankleden e.d.). 	<ul style="list-style-type: none"> § Komen naar de juiste personen als er problemen zijn. § Komen met een reëel (aanvaardbare) emotie op voor hun kind. § Geven kinderen de gelegenheid, tijd en ruimte om zelf dingen op te lossen en uit te voeren.

Hoe te handelen bij ongewenst gedrag.

De regels moeten duidelijk zijn en consequent gehanteerd worden. De personeelsleden dragen hier zorg voor.

Als een leerling een regel overtreedt of een afspraak niet nakomt wordt dit door de leerkracht benoemd en wordt aangegeven wat het gewenste gedrag is. Er wordt ook bij de leerling nagevraagd of hij weet wat het gewenste gedrag is door hem/haar dit te laten verwoorden. Als de regels en/of afspraken daarna opnieuw genegeerd worden kan een personeelslid een straf opleggen.

Een straf kan in de vorm van onder andere:

- § opschrijven waarom hij/zij iets gedaan heeft en dit wordt afgesloten met een gesprek
- § time-out binnen de groep
- § strafwerk
- § opruimen van de door de leerling gemaakte rommel
- § vergoeden van iets dat vernield is
- § uit de klas sturen waarbij gezorgd wordt voor een gerichte opvang in overleg met collega's, dit geldt alleen voor leerlingen die binnen de zorg bekend zijn
- § werk na schooltijd laten afmaken
- § in de pauze binnen blijven en een 'werkje' maken

Een straf moet voldoen aan de volgende eisen:

- § duidelijk
- § betekenisvol
- § zinvol
- § consistent
- § consequent
- § realistisch
- § gepast
- § niet eindeloos

Straffen die in géén geval toegepast worden zijn:

- § schelden en/of schreeuwen tegen de leerling
- § fysiek straffen

Bovenstaande straffen kunnen veelal in elke groep gebruikt worden. Als veilige school zijn we tegen collectieve straffen. Het blijft soms wel noodzakelijk om praktische maatregelen te nemen die een hele groep treffen. Het gaat hierbij echter nooit om straffen. Wanneer een leerling overstuurt is door de straf die hij gekregen heeft neemt de groepsleerkracht contact op met de ouders. Het laten nablijven van de leerlingen is niet altijd realiseerbaar omdat ze uit school worden opgehaald of worden opgehaald door de buitenschoolse opvang. Bij de jonge kinderen die straf gekregen hebben vanwege ongewenst gedrag wordt de betreffende ouder binnen geroepen en in het bijzijn van het kind wordt nogmaals over de overtreding gesproken.

Naarmate de leerlingen ouder worden kan een straf langer duren. Het moet voor de leerlingen wel te overzien zijn. Bij de leerlingen is het wel belangrijk dat er direct gestraft wordt.

Het doel van het straffen:

De leerling wijzen op het gewenste gedrag en het afleren van het ongewenste gedrag. Als de leerling na de straf het gewenste gedrag laat zien moet dit beloond en/of benoemd worden.

Als een leerling na moet blijven belt de groepsleerkracht de ouders/verzorgers/oppas. De straf wordt altijd afgesloten met een gesprek waarin zowel de leerling als de leerkracht aan geeft wat zijn/haar verwachtingen zijn naar aanleiding van hetgeen gebeurd is en hoe het verder gaat.

Als niet de groepsleerkracht de straf geeft, geeft hij/zij dit door aan de groepsleerkracht. Deze draagt zorg voor registratie in de klassenmap en zorgt voor communicatie naar de ouders. De groepsleerkracht houdt overzicht van de voorvallen en de gegeven correcties c.q. straffen die een leerling gekregen heeft.

Bij de besprekingsmomenten 1-2-3 wordt door de intern begeleider expliciet gevraagd naar de registratie en wordt besproken welke maatregelen er tot nu toe zijn genomen en of er actie ondernomen moet worden met betrekking tot een specifieke leerling.

Als een leerling 2 keer in één week, met betrekking tot de punten op 'het gespreksformulier veiligheid', ongeoorloofd gedrag vertoont worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Op het gespreksformulier worden de gemaakte afspraken genoteerd en dit formulier wordt door de ouders ondertekend. De groepsleerkracht draagt er zorg voor dat het formulier opgeborgen wordt in het leerlingdossier.

Als het gedrag van een leerling mogelijk gaat leiden tot onveilige situaties voor de leerling zelf, andere leerlingen en/of de leerkracht wordt er, in overleg met de directie, een gesprek gevoerd met de ouders. In dit gesprek worden specifieke afspraken gemaakt met betrekking tot het gedrag van de leerling. Deze afspraken worden vastgelegd op het 'Formulier bijzondere maatregelen t.a.v. ongeoorloofd gedrag' en ondertekend door de ouders, groepsleerkracht en de directie.

GESPREKSFORMULIER ONGEORLOOFD GEDRAG T.A.V. VEILIGHEID

Leerling : Groep :
Datum : Schooljaar:
Leerkracht :

Korte probleem omschrijving: _____

Respect	☐ De leerling spreekt ouders, leerkracht of leerlingen aan zonder stemverheffing, ongeoorloofd en/of uitdagend taalgebruik.
☐ De leerling houdt zich aan gemaakte afspraken.
☐ De leerling gebruikt geen lichamelijk geweld tegen anderen. |
|---------|--|

Opmerkingen leerkracht: _____

Afspraken: _____

Ouders in kennis gesteld d.d.:	Handtekening ouders:
Handtekening leerkracht:	Handtekening directie:

FORMULIER BIJZONDERE MAATREGELEN T.A.V. ONGEORLOOFD GEDRAG

Leerling :	Groep :
Datum :	Schooljaar:
Leerkracht :	

Korte probleem omschrijving: _____

Maatregelen/afspraken: _____

Evaluatie: _____

Ouders in kennis gesteld d.d.:	Handtekening ouders:
Handtekening leerkracht:	Handtekening directie: